Áherslur í rannsókna- og þróunarvinnu til þess að efla bleikjueldi

Helgi Thorarensen

Eigum við að stunda rannsókna- og þróunarvinnu í bleikjueldi?

- Aðstæður til bleikjueldis eru óvenju góðar á Íslandi og betri en í helstu samkeppnislöndum
- Eldi á bleikju er arðbært og það er mikill áhugi meðal framleiðenda að margfalda framleiðsluna

Hvaða árangri getum við náð með rannsókna og þróunarvinnu fyrir bleikjueldi?

- Lægri framleiðslukostnaður
  - Meiri framlegð
  - Betri samkeppnistaða
- Aukin gæði framleiðslunnar
  - Hærra verð
  - Seljanlegri vara
- Minni umhverfisáhrif
  - Sjálfbært eldi
  - Það þarf að skilgreina betur umhverfisáhrif bleikjueldis og nauðsynlegar ráðstafanir í umhverfismálum
  - Mikilvægt fyrir markaðslega ímynd bleikjunnar

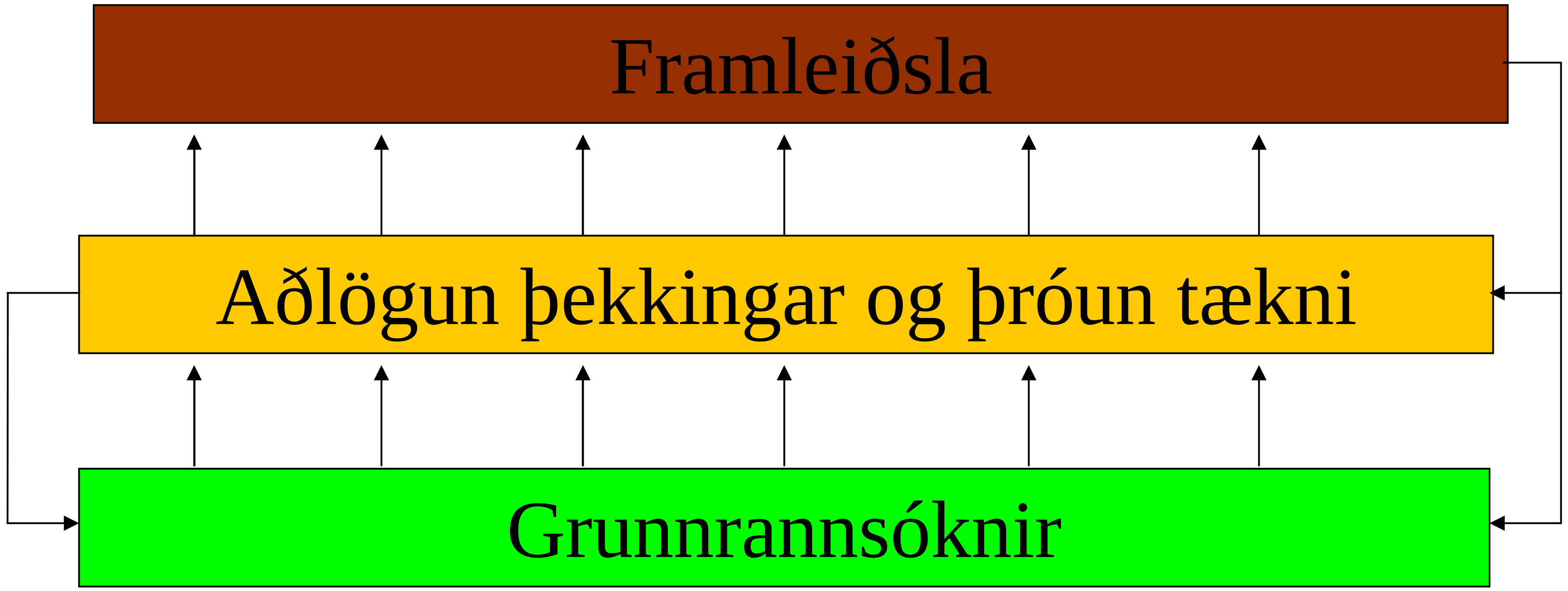
Framleiðsla
Aðlögun þekkingar og þróun tækni
Grunnrannsóknir

Dæmi um aðlögun þekkingar og þróunarvinnu

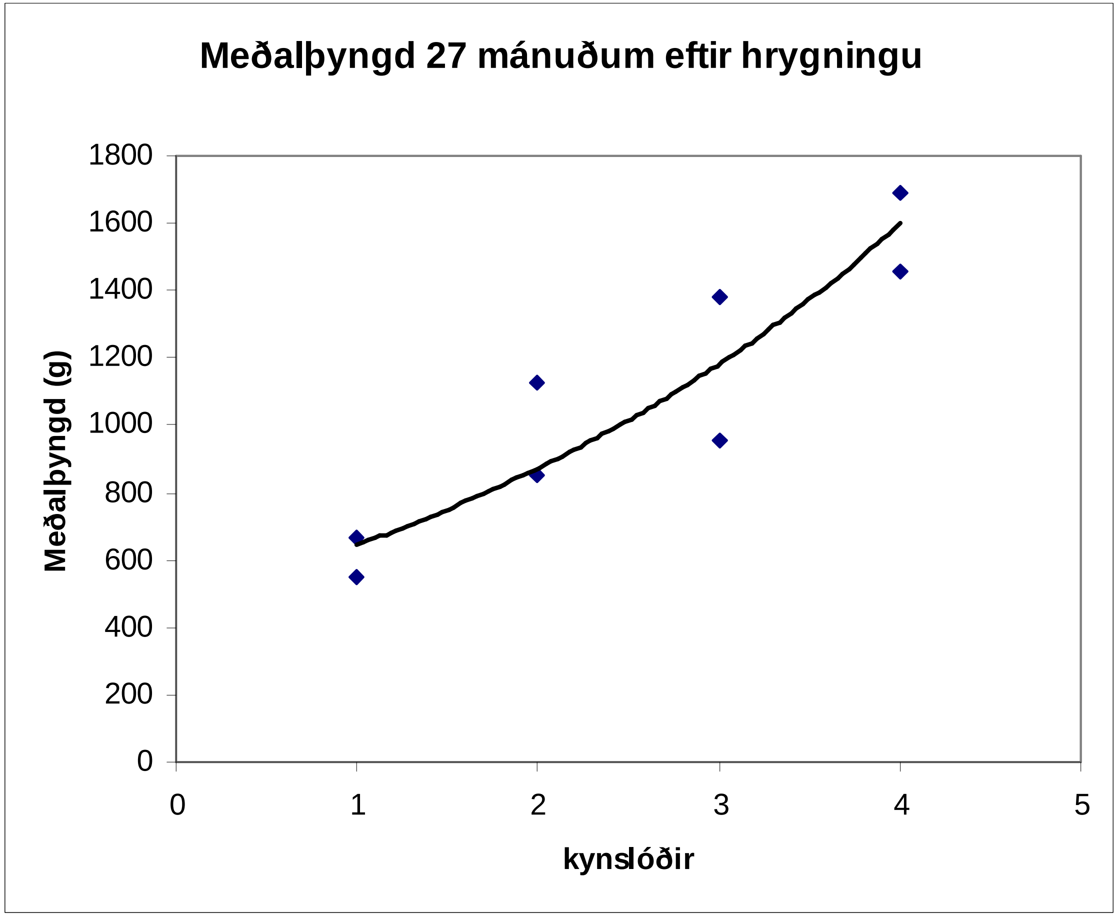

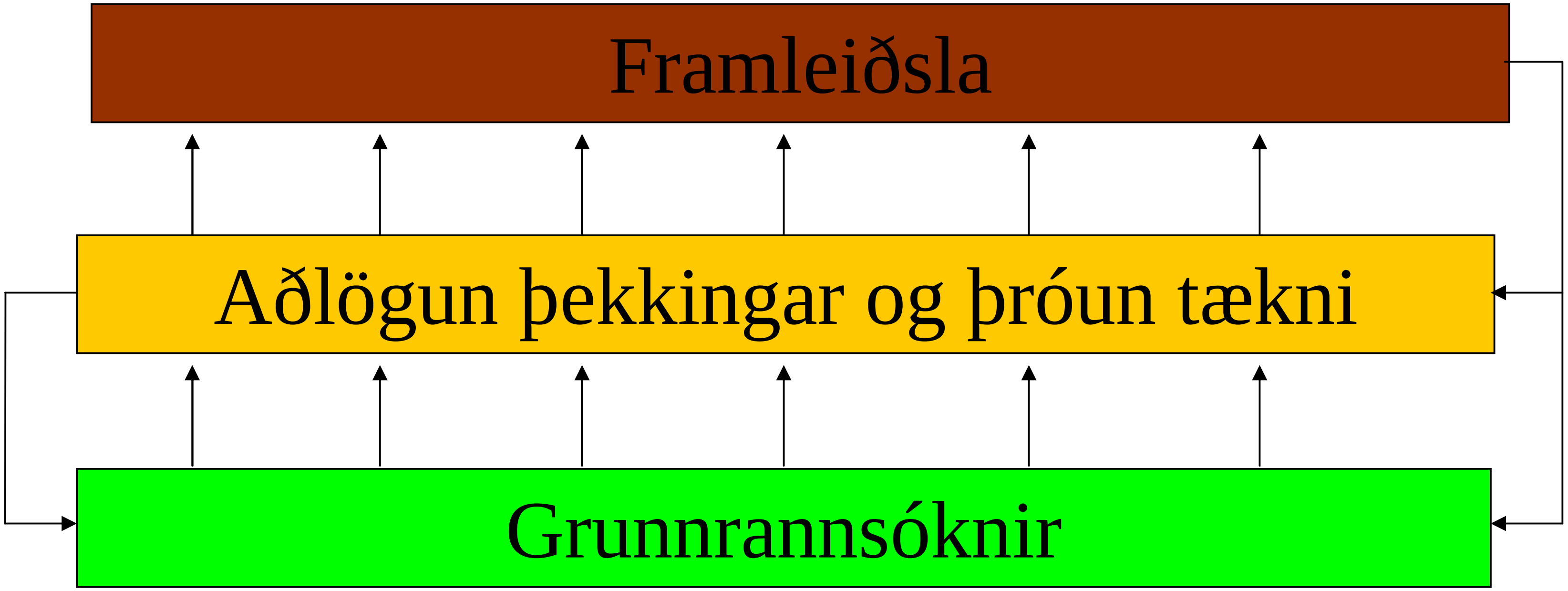
Framleiðsla
Aðlögun þekkingar og þróun tækni
Grunnrannsóknir

Framleiðsla

- Stöndum við okkur vel í bleikjueldi?
- Er framleiðni fiskeldisstöðva góð eða léleg miðað við eldisaðstæður og framleiðslukostnað?
- Hvaða viðmið höfum við?
- Hvar er helst úrbóta þörf?

Forgangsröðun verkefna

- Fjárhagslegur ávinningur verkefnis
  - Lægri framleiðslukostnaður
  - Aukin gæði
  - Minni umhverfisáhrif

Skipting á framleiðslukostnaði í bleikjueldi

Fóður	40-60%
Laun	7-20%
Vatn, rafmagn, súrefni	0-30%
Seiði	5-10%
Fjármagnskostn. og afskriftir	5-15%

Rannsókna- og þróunarverkefni

- Úttekt á bleikjueldi
  - Framleiðni bleikjueldisstöðva
  - Framleiðslukostnaður

Rannsókna- og þróunarverkefni

- Kynbætur
  - Áfram verði stundaðar kynbætur á bleikju.
  - Ný kynbótamarkmið – gæði, sjúkdómaþol
  - Kanna breytileika innan stofnsins varðandi fóðurþörf og fóðurnýtingu
  - Rannsóknir tengdar kynbótum t.d. leit að magnbundnum erfðamörkum (QTL)

Rannsókna- og þróunarverkefni

- Fóðurrannsóknir
  - – Haldið verði áfram þróun á ódýrara fóðri fyrir bleikju
    - Fóðursamsetning
    - Ódýrara hráefni í fóður – plöntuhráefni
    - Áhrif stærðar á þörf mismunandi næringarefna
    - Áhrif fóðurs á gæði

Rannsókna- og þróunarverkefni

- Vatnsþörf og orkunotkun
  - Vatnsþörf takmarkar vöxt bleikjueldis
  - Haldið verði áfram rannsóknum á vatnsþörf í bleikjueldi
  - Þróunarvinna til þess að skala upp kerfi

Rannsókna- og þróunarverkefni

- Eldisaðferðir
  - Rannasaka áhrif umhverfisþátta á vöxt og þrif bleikju – hitastig, selta, súrefni
  - Áhrif mismunandi hitaferla
  - Þróa og skilgreina hvaða ljóslotur henta til að stýra vexti, fóðurnámi og kynþroska hjá bleikju
  - Skilgreina kjörþéttleika fyrir allt framleiðsluferlið
  - Hrognagæði
  - Áhrif eldisaðferða á gæði eldisfisks

Rannsókna- og þróunarverkefni

- Sjúkdómar
  - Þarf að þróa áfram hraðvirka og sérvirka aðferð til greiningar á nýrnaveiki
  - Starfsreglur og ferlar hjá fiskeldisstöðvum

Rannsókna- og þróunarverkefni

- Gæðamál
  - Frekari rannsóknir þar sem áhrif mismunandi hráefnis í fóðri á gæði afurðar eru metin
  - Móta ákveðið gæðakerfi í slátrun og vinnslu á bleikju svo úr verði verðmæt afurð sem uppfyllir gæðakröfur markaðarins
  - Þróa staðlað gæðamatskerfi svo samanburður á gæðum sé ætíð gerður á sömu forsendum
  - Takmarka fituinnihald í bleikju

Rannsókna- og þróunarverkefni

- Umhverfisáhrif
  - Hver eru umhverfisáhrif hefur bleikjueldis
  - Hvaða ráðstafanir eru nauðsynlegar og ásættanlegar til þess að draga úr umhverfisáhrifum bleikjueldis

Markaðsmál

- Auðvitað þarf að gera átak í markaðsmálum
- Sókn á markaði er verkefni en ekki vandamál
- Rétt að fylgjast vel með tækifærum í lífrænu eldi

Samantekt

- Þörf er á fjölbreyttum rannsóknum til þess að bleikjuframleiðsla geti orðið 5.000-10.000 tonn á ári
- Þess vegna er mikilvægt að skilgreina forgangsröðun rannsókna- og þróunarverkefna ekki of þröngt
- Öll þau verkefni sem nefnd hafa verið hér að framan eru nauðsynleg